

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 12Csp/117/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116220997
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Paveleková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2017:8116220997.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou Mgr. Alenou Pavelekovou v právnej veci žalobcu: T. U., P. XX.X.XXXX, bytom Y. Č.. XX, XXX XX E.Š., štátny občan SR, v konaní zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Ambróza Motyku, advokátom so sídlom v Stropkove, Námestie SNP č. 7, IČO: 35510722 proti žalovanému: Provident Financial s.r.o., so sídlom Mlynské nivy č. 49, 821 09 Bratislava, IČO: 35805731 zastúpený advokátom De minimis, spol. s r.o., so sídlom Lovinského č. 22, 811 04, Bratislava, IČO: 36868949, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 346,72 eur v takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalovaný m á vo vzťahu k žalobcovi n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 14.10.2016 sa žalobca domáhal na žalovanom zaplatenia sumy 346,72 eur.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že uzavrel so žalovaným zmluvu o úvere Č..XXXXXXXXX zo dňa 18.11.2011 predmetom, ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 542 eur. V zmluve bola uvedená ročná úroková sadzba vo výške 23,57 % a administratívny poplatok vo výške 108,54 eur. Celková čiastka, ktorú mal zaplatiť žalovanému predstavovala sumu 726,29 eur. Zároveň došlo aj k uzatvoreniu zmluvy o zabezpečení splátok úveru, podľa ktorej mal zaplatiť za službu žalovaného spočívajúcu v preberaní splátok, odmenu vo výške 278,10 eur. Spolu teda mal žalovanému za sumu 540 eur zaplatiť 1.004,39 eur, žalovanému uhradil sumu 886,72 eur. Poukázal na to, že sa jednalo spotrebiteľský úver, ktorý v zmysle zákona platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy č. 129/2010 Z.z. mal obsahovať náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods. 2. Zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a preto podľa ustanovenia § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ sa týka konečnej splatnosti úveru formuláciou už 60 týždenných splátok podľa jeho názoru takisto nezahŕňa splnenie požiadavky vyjadrenej v zákone. Z predmetnej zmluvy uviedol, že nie je zrejmé kedy nastane konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, tak ako to vyplýva z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch. Mal za to, že sa vyžaduje časová špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov, týmito sú dátum poskytnutia úveru spotrebiteľovi, splatnosť prvej splátky, frekvencia, výška a počet splátok. Potom bolo úlohou dodávateľa, aby uvedené vstupné na údaje matematicko-logickými operáciami premietol do konkrétneho (jedného) časového údajaja, ktorý bude konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru predstavovať. Bezdôvodné obohatenie žaluje vo výške rozdielu medzi platbami vo výške 886,72 eur a výškou úveru 540 eur, teda 346,72 eur.

3. Uviedol, že o tom, že sa žalovaný bezdôvodne obohatil sa dozvedel od združenia na ochranu občana spotrebiteľa v mesiaci marec 2015, kedy sa na neho obrátil so žiadosťou o poradenstvo ohľadom zmluvy žalovaného. Tam ho informovali o tom, že zmluvy o spotrebiteľskom úvere musia mať náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v prípade, že neobsahujú predpísané náležitosti sú v zmysle zákona bezúročné a bez poplatkov. Taktiež poukázal na to, že je potrebné prihliadnuť na objektívnu premlčaciu dobu nakoľko Krajský súd v Prešove a Žiline vo viacerých rozhodnutiach posúdil konanie dodávateľov, ako úmyselné konanie vedúce k bezdôvodnému obohateniu tým, že nedávajú svoje zmluvy do súladu so zákonom o spotrebiteľských úveroch. Objektívna premlčacia doba je 10 rokov.

4. Žalobca súdu predložil listinné dôkazy a to: zmluvu o úvere uzavretú dňa 18.11.2010, zmluvu o zabezpečení splátok úveru zo dňa 18.11. 2011, kartu splátok.

5. Žalovaný sa k žalobe vyjadril (č.l.sp. 11 až 23) a uviedol, že pokiaľ žalobca tvrdí, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere nebol uvedený termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, zmluva jednoznačne uvádza, že úver „ sa poskytuje na dobu 60 týždňov “ a termín konečnej splatnosti je „siedmy deň 60. týždňa po dni uzavretia Zmluvy“ (rozumej zmluvy o spotrebiteľskom úvere). Z uvedeného je zrejmé, že adhézne zmluvy o spotrebiteľskom úvere používané žalovaným obsahujú tak dĺžku úverového vzťahu, ako aj presný a nezameniteľný jeden deň, kedy dôjde ku konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ak si spotrebiteľ bude plniť svoje povinnosti presne podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. nevyžaduje uvedenie dátumu, ale vyžaduje len uvedenie termínu konečnej splatnosti úveru. V slovenskom jazyku pritom nie sú pojmy „termín“ a „dátum“ synonymami. Pojem „termín“ vymedzuje čas, v ktorom treba niečo splniť. Pojem „dátum“ ho však vymedzuje konkrétny časový údaj v podobe deň, mesiac, rok. Súčasne žalovaný považuje dôvod uvádzaný žalobcom za bagateľný, ktorý z hľadiska vôle zmluvných strán ako dôvod pre bezodplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere nemôže obstať. V súvislosti s prípadnou možnou snahou žalobcu uviedol, že je nedôvodné stotožňovať dva rozdielne pojmy, používané dokonca v rovnakom právnom predpise.

6. Žalovaný poukázal na konštantnú rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR podľa ktorej sú „Prehnané formalistické požiadavky všeobecného súdu na formuláciu predmetu zmluvy sú ústavne neakceptovateľné. Úloha všeobecného súdu pri hľadaní riešenia súdnej právnej veci a interpretácii relevantných právnych úkonov totiž nespočíva vo „vyhľadávaní“ dôvodov neurčitosti predmetu zmluvy (prípadne iných dôvodov jeho neplatnosti), ale v poskytnutí súdnej ochrany účastníkom občianskeho súdneho konania. Táto má byť založená okrem iného aj na zohľadnení a plnej aplikácii všetkých zákonných kritérií platných pre výklad právnych úkonov a súčasnej preferencii výkladu v prospech platnosti, a nie neplatnosti právneho úkonu.“ (napr. nález Ústavného súdu SR z 1. apríla 2015, sp. zn. I. ÚS 640/2014).

7. Poukázal aj na to, že samotný Súdny dvor Európskej únie konštatoval v rozsudku vo veci C-42/15 z 9. novembra 2016, že „nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátky spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum“, čím nejednotnú vnútroštátnych aplikačnú prax definitívne ustálil.

8. Argumentáciu žalobcu považoval za rozpornú s európskou právnou úpravou, pretože smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len "smernica 2008/48/ES"), na rozdiel od predchádzajúcej smernice Rady 87/102/EHS, zavádza tzv. maximálnu harmonizáciu, čiže požiadavku na prijatie takej vnútroštátnej právnej úpravy, od ktorej sa nemožno odchyliť.

9. Taktiež motivácia a dôvod žalobcom uplatnený v žalobe, uviedol, že nemá oporu v zákone, ale je tiež v priamom rozpore aj s ústavnými princípmi, ako aj samotnými zásadami súkromného práva, konkrétne zásadou zmluvnej voľnosti garantovanej § 2 ods. 3 Občianskeho zákonníka, zásadou pacta sunt servanda, ktorá je nielen základnou zásadou súkromného práva, ale je chránená aj princípom právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy SR (nález Ústavného súdu SR, sp. zn. PL. ÚS 38/1999) „V právnom štáte sú vzťahy medzi veriteľom a dlžníkom založené na očakávaní, že dlžníci si budú plniť svoje povinnosti“, ochranou autonómie zmluvných strán garantovanou čl. 2 ods. 3 Ústavy SR, princípom ochrany nadobudnutých práv a právnej istoty, ktoré možno vyvodiť z princípu právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy SR (nález Ústavného súdu SR, sp. zn. PL. ÚS 36/95) a zákaze prehnaného formalizmu (nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 243/07).

10. Súčasne žalovaný považoval dôvod uvádzaný žalobcom za bagateľný, ktorý z hľadiska vôle zmluvných strán ako dôvod pre bezplatnosť zmluvy o úvere nemôže obstať. Výklad žalobcu mal zato, že je ďaleko za hranicou formálnosti, čo je už samé osebe neprípustné (napr. nález sp. zn. I. ÚS 242/07). No je to tiež v rozpore aj so zásadou favor contractus, keď žalobca namiesto toho, aby sa snažil udržať právny vzťah v platnosti vzhľadom na potrebu nevyhnutnej ochrany zmluvnej autonómie a zachovania právnej istoty, jedinou jeho snahou je zneplatňovať (čiastočne) zmluvné vzťahy tak, aby sa z odplatných úkonov stali pre žalobcu úkony bezodplatné.

11. Pokiaľ ide o bezdôvodné obohatenie, uviedol, že žalovaný nikdy neprijal od žalobcu žiadne plnenie, ktoré by nezodpovedalo ich vzájomnej písomnej dohode a teda relevantnému právnemu titulu, čím je vylúčené, že by sa žalovaný mohol bezdôvodne obohatiť. Žalobca zo zmluvy o úvere, ktorá je predmetom tohto konania nikdy neuhradil žalovanému sumu vo výške 886,72 eur ako to uvádza vo svojej žalobe, no z dôvodu procesnej ekonomie je podstatné tiež uviesť, že všetky plnenia v prospech žalovaného sa uskutočnili viac ako tri roky pred podaním žaloby, preto vzniesol námietku premlčania.

12. K úmyselnému bezdôvodnému obohateniu uviedol, že si je vedomý existencie súdnych rozhodnutí, ktoré stanovili desaťročnú premlčaciu lehotu, pričom však žiadne z týchto rozhodnutí sa netýkalo žalovaného. Uviedol, že v čase uzavretia predmetnej zmluvy ako až dodnes konal vždy plne v súlade so zákonom. Vzhľadom na vyššie uvedené závery žalobcu o úmysle žalovaného považoval za nesprávne a bez akejkoľvek logickej súvislosti a to predovšetkým z vecného a temporálneho hľadiska.

13. Pokiaľ ide o zmluvu o zabezpečení splátok úveru zo dňa 18. decembra 2010 (ďalej len „zmluva o doplnkovej službe“), vzhľadom na znenie žaloby je zrejmé, že táto zmluva nemá s predmetom konania, tak ako si ho stanovil samotný žalobca žiadny súvis. Uviedol však, že zmluva o doplnkovej službe je samostatnou akcesorickou zmluvou k zmluve o úvere, a nie je podmienkou získania úveru. Zmluva o doplnkovej službe obsahuje ustanovenia o predmete plnenia (čl. I, bod 1.1) a jeho cene (čl. I, bod 1.2), pričom obe sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne. Doplnková služba je nadštandardnou službou a je spoplatnená (ako je zo zmluvy o úvere zrejmé, žalobca mohol bez tejto služby splácať splátky úveru na účet žalovaného - platobné údaje sú presne uvedené naľavo v polovici prvej strany zmluvy o úvere). Ani prípadná bezúročnosť a bez poplatkovosť príslušnej hlavnej zmluvy o úvere, nemá žiadny vplyv na obsah akcesorickej zmluvy o doplnkovej službe, vrátane v nej dojednanej odmeny.

14. Žalobca sa k argumentácii žalovaného v súdom stanovenej lehote nevyjadril hoci mu súd doručil vyjadrenie žalovaného spolu s uznesením podľa § 167 ods. 3 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) dňa 24.3.2017 (15 dní).

15. Až podaním doručeným súdu dňa 21.4.2017 žalobca resp. jeho právny zástupca predložil vyjadrenie spolu s návrhom na zmenu žaloby a ďalšie listinné dôkazy.

16. Uvedené súd (keďže došlo k zmene termínu na žiadosť žalovaného) súd doručil žalovanému spolu s uznesením, podľa § 167 ods. 4 CSP.

17. Žalovaný sa k tomu vyjadril podaním doručeným súdu dňa 22.5.2017 (č.l.sp. 73 a násl.) a uviedol, že žalobca nezmýslene snaží živiť spor, ktorý už podľa rozsiahlej a konštantnej rozhodovacej činnosti týkajúcej sa adhézných zmlúv žalovaného nemôže byť pre žalobcu úspešný a to z viacerých dôvodov. Po prvé, v danom prípade celkom jednoznačne uplynula subjektívna premlčacia doba. Poukázal na Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Cdo/67/2011 a na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 28 Cdo/685/2011. Právoplatné rozsudky Krajského súdu v Košiciach zo dňa 25. marca 2014, sp. zn. 6Co/323/2012 či Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 10. februára, sp. zn. 17Co/968/2013 alebo zo dňa 24. mája 2016, sp. zn. 13Co/17/2015, v ktorých súdy vždy odmietli argumentáciu o úmyselnom nezákonnom konaní zo strany žalovaného. Po druhé, v danom prípade uplynula aj objektívna premlčacia doba. Žalovaný si vždy riadne plnil svoje povinnosti a to aj v rámci svojej odbornej starostlivosti, preto sa musí zásadne ohradiť voči svojvoľnému a účelovému tvrdeniu žalobcu, že by žalovaný konal v akomkoľvek zlom úmysle. Uvedené potvrdzujú aj unisono všetky rozhodnutia týkajúce sa údajného úmyslu žalovaného, napr. právoplatné rozsudky Krajského súdu v Košiciach zo dňa 25. marca 2014, sp. zn. 6Co/323/2012 či Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 10. februára, sp. zn. 17Co/968/2013 alebo zo dňa 24. mája 2016, sp. zn. 13Co/17/2015. Po tretie, označenie zmluvného dojednania „7. deň 60. týždňa po dni uzavretia zmluvy o úvere“ za nekalú

obchodnú praxiu je nie len úplne absurdné a bez akejkoľvek právnej opory, ale aj v rozpore s aplikačnou praxou a predovšetkým aj zásadným rozhodnutím v tomto smere a to rozsudkom Súdneho dvoru Európskej únie z 9. novembra 2016 vo veci Home Credit Slovakia, a.s., C-42/15 (ECLI:EU:C:2016:842). Po štvrté, okrem toho, že všetky zmluvy, ktoré sporové strany spolu uzavreli boli uzavreté dobrovoľne a pri slobodnej a vážnej vôli oboch zmluvných strán. Po piate, návrh žalobcu na zmenu (rozšírenie) žaloby zo dňa 21. apríla 2017, žalovaný považuje samotnú žalobu v celom rozsahu za nedôvodnú a špekulatívnu ako aj zmenu žaloby. Poukázal na to, že zmena žaloby je pritom neprípustná, čo v totožnej veci návrhu rovnakého právneho zástupcu v konaní proti žalovanému potvrdil aj tunajší okresný súd napr. v konaní vedenom pod sp. zn. 25Csp/147/2016 ako aj Okresný súd Humenné v obdobnej vzorovej veci svojim uznesením zo dňa 20. apríla 2017 vo veci vedenej pod sp. zn. 7Csp/126/2016. Súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu. Predmetom súdneho sporu na základe žalobcom podanej žaloby sú však len tie rozhodujúce skutočnosti, ktoré sú priamo opísané v ním podanej žalobe, teda nie iné skutočnosti. Táto zásada vyplýva okrem iného aj z toho, že pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností je náležitou súčasťou žaloby podľa § 132 ods. 1 CSP, pričom má aj svoje výslovné vyjadrenie v § 132 ods. 2 CSP: „Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.“ Má svoje opodstatnenie nielen z pohľadu rozlišovania, či existuje prekážka litispendencie alebo následne prekážka res iudicata, ale navyše a hlavne umožňuje žalovanému sa náležite vyjadriť k predmetu súdneho sporu. Nerešpektovaním danej zásady automaticky dochádza k znemožneniu žalovanému vyjadriť sa k porušeniu rovnosti strán, a teda aj k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. Právo žalovaného vyjadriť sa k žalobe je následne realizované aj v rámci jeho práva podať vyjadrenie k žalobe a dupliku žalovaného na repliku žalobcu obsiahnuté v § 167 CSP (doručovanie žaloby a vyjadrení). S týmito procesnými vyjadreniami následne CSP spája sudcovskú koncentráciu, ktorá sa podľa § 291 ods. 3 CSP použije aj v prípade žalobcu, nakoľko tento je zastúpený advokátom. Poukázal na to, že konkrétnou zmenou žaloby, žalobca navrhuje tak kvalitatívnu zmenu žaloby, pretože navrhuje dva nové určovacie žalobné návrhy, ako aj podstatnú zmenu a podstatné doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v ním podanej žalobe, pretože zatiaľ čo v žalobe žiadal o vydanie bezdôvodného obohatenia na základe údajnej absencie správneho uvedenia náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pri zmene žaloby pôvodné a nové žalobné návrhy už odvodzuje primárne od celkom nových rozhodujúcich skutočností (vrátane nových celkom odlišných skutkových tvrdení). Navyše zmena žaloby uskutočnená podaním zo dňa 11. apríla 2017, nastala po tom, ako bola žaloba doručená žalovanému, preto súd rozhoduje o jej prípustnosti uznesením ex offio podľa § 142 a § 143 CSP.

18. Poukázal na to, že i Európsky súd pre ľudské práva pritom ustálené judikuje, že i právo na prístup k súdu pripúšťa určité obmedzenia, nakoľko samotná povaha tohto práva v vyžaduje aby bolo upravené jednotlivými štátmi, ktoré majú v tomto prípade určitý priestor na voľné uváženie (bod 65 rozhodnutia ESLP vo veci Golder proti Spojenému kráľovstvu). Hranice tohto voľného uváženia vymedzil ESLP požiadavkou, aby takéto obmedzenia sledovali legitímny cieľ, a aby existovala rozumná rovnováha medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom (rozhodnutie ESLP vo veci Ashingdane (proti Spojenému kráľovstvu).

19. Vzhľadom na uvedené žalovaný navrhol zmenu žaloby nepripustiť a žalobu zamietnuť.

20. Na pojednávaní konanom dňa 22. 6. 2017 súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými zo strany žalobcu a žalovaného.

21. Na pojednávaní konanom dňa 22. 6. 2017 žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu zotrval na argumentácii uvedenej v žalobnom návrhu, a žalovaný naopak poukázal na svoje písomné vyjadrenie takisto namietal rozšírenie žaloby s poukazom na hospodárnosť konania a vzhľadom na celkový cieľ Civilného sporového poriadku rozsudok (žaloba bola podaná na tunajšom súde už v čase účinnosti CSP).

22. Zo zmluvy o úvere zo dňa 18.11.2010 - mal súd zistené, že na základe zo zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 540 eur s oznámením, že celkové náklady zákazníka podľa zákona sú tvorené súčtom úroku a administratívneho poplatku, pričom úrok je vyjadrený úrokov sadzbou vo výške 23,57 % ročne zo sumy úveru a administratívny poplatok pevnou sumou 108,54 eur. Ďalej v zmluve bolo uvedené, že celkové náklady na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy predstavujú ročnú percentuálnu mieru nákladov 70,24 %. Uvedená bola aj celková suma ktorú je zákazník povinný zaplatiť vo výške 726,29 eur. Priemerná RPMN bola uvedená vo výške 44,57 %, uvedené bolo že zákazník

zaplatí dlžnú sumu 60. týždenných splátkach pričom výška jednej splátky dlžnej sumy od prvej po poslednú bola uvedená 12,11 eur a výška poslednej z dlžnej sumy 11,80 eur s tým, že úver sa poskytuje na dobu 60 týždňov a termín splatnosti bol poslednej splátky a konečnej splatnosti u úveru je 7. deň 60. - tého týždňa po dni uzavretia zmluvy. Taktiež bol za škrtnutý takzvaný hotovostný režim s presným znením „zákazník podpisom tejto zmluvy potvrdzuje prevzatie celej čiapky úveru v hotovosti. Zákazník spláca splátky osobne v ktorejkoľvek banke alebo pobočke banky, vkladom na účet Providentu. Splatnosť prvej splátky nastáva 7. kalendárny deň po uzavretí zmluvy.“ Predmetom rámčeku hotovostného režimu sú uvedené aj platobné údaje na poukazovanie splátok a to č. účtu, kód banky, najmä variabilný symbol aj konštantný symbol a špecifický symbol.

23. Podľa karty splátok žalobca splatil celý úver poslednou splátkou dňa 17. 9. 2011 .

24. Súd vec právne posúdil nasledovne:

25. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný vzniesol námietku premlčania k uplatnenému nároku, súd predtým ako sa začal zaoberať samotným nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia skúmal, či nárok žalobcu nie premlčaný.

26. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

27. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením správneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

28. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto v zákone ustanovenej (§ 100 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

29. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za 2 roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

30. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

31. Podľa § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinný navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihliadne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat'.

32. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia je právom majetkovým, ktoré v súlade s ustanovením § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka podlieha premlčaniu. Pri práve na vydanie bezdôvodného obohatenia občiansky zákonník upravuje subjektívnu ako aj objektívnu premlčaciu dobu. Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt.

33. Subjektívna premlčacia doba je upravená v ustanovení § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka - začiatok jej plynutia sa odvíjala od okamihu, kedy sa oprávnený z bezdôvodného obohatenia dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil.

34. Premlčacie doby (tak subjektívna ako aj objektívna) pri bezdôvodnom obohatení a začínajú spravidla plynúť rôzne v závislosti od druhu bezdôvodného obohatenia. K bezdôvodnému obohateniu získaného plnením bez právneho dôvodu, ak právny dôvod neexistoval od začiatku, dochádza okamihom poskytnutia plnenia. Týmto okamihom je tiež určený začiatok objektívnej premlčacej doby. Subjektívna premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa postihnutý dozvedel, že plní bez právneho dôvodu a komu plnil. Bezdôvodné obohatenie získané plnením, ktorého právny dôvod neskôr odpadol (§ 452), vzniká a objektívna doba na premlčanie práva na jeho vydanie preto začína plynúť okamihom

odpadnutia právneho dôvodu poskytnutého plnenia. Začiatok subjektívnej premlčacej doby sa zhoduje s okamihom, keď sa oprávnený dozvedel o tom, komu plnil a o odpadnutí právneho dôvodu plnenia. Ak ide o bezdôvodné obohatenie získané plnením z neplatného právneho úkonu, treba rozlišovať prípady relatívnej a absolútnej neplatnosti právneho úkonu, z ktorého sa plnilo.

35. V prípade relatívne neplatného právneho úkonu o bezdôvodnom obohatení možno hovoriť len od okamihu úspešného dovolania sa relatívnej neplatnosti, t. j. keď prejav oprávneného (dotknutého) došiel druhému účastníkovi, právneho úkonu. Tento deň treba zásadne považovať za rozhodujúci okamih na určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby. Úspešným dovolaním sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu začína súčasne plynúť aj objektívna premlčacia doba. Do času dovolania sa neplatnosti takéhoto právneho úkonu, treba právny úkon považovať za platný (§ 40a Občianskeho zákonníka). Na tom nič nemení skutočnosť, že účinky neplatnosti právneho úkonu nastávajú od jeho vzniku. Bezdôvodné obohatenie získané z absolútne neplatného právneho úkonu vzniká spravidla od samého vzniku právneho úkonu. Objektívna premlčacia doba začne plynúť teda od vzniku takéhoto právneho úkonu. Prípadne od poskytnutia plnenia na základe absolútne neplatného právneho úkonu. Subjektívna premlčacia doba začne plynúť odvtedy, keď sa oprávnený dozvie, že bolo získané bezdôvodné obohatenie a kto ho získal. Tieto okolnosti sa oprávnený obvykle dozvie už v čase vzniku absolútne neplatného právneho úkonu respektíve vtedy, kedy na základe takéhoto úkonu poskytol plnenie, tu súd poukazuje na rozhodnutie sp.zn. III. ÚS 158/99: „ak je právny úkon neplatný od samého počiatku (absolútna neplatnosť), tak akékoľvek plnenie na jeho základe poskytnuté je od tohto okamihu plnením z neplatného právneho úkonu, t. j. bezdôvodným obohatením a týmto okamžikom začína plynúť objektívna lehota na jeho vydanie.“

36. V tejto právnej veci žalobca odvodzuje právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, čo do úrokov a poplatkov podľa ustanovenia § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.. Na základe týchto ustanovení označila úverovú zmluvu ako bezúročnú a bez poplatkov.

37. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za 2 roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

38. Na začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie neoprávnené získaného majetkového prospechu sa vyžaduje skutočná, a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, kto sa na jeho úkor obohatil - získal majetkový prospech. Nie je rozhodujúce, že oprávnený sa mohol o tom dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti. Skutočná vedomosť oprávneného o tom, že sa na jeho úkor získal majetkový prospech a v akej výške predstavuje vedomosť o rozhodujúcich skutkových okolnostiach. Žalobca tvrdil, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel od združenia (obsahom prehlásenia sú však vyjadrenia, že bol informovaný o zákonných ustanoveniach a o rozhodnutiach súdov, ktoré sú taktiež okrem iného síce anonymizované ale tiež verejnosti prístupné).

39. Podľa § 2 zákona č. 1/1993 Z.z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky, o všetkom, čo bolo v zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka, domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná.

40. Pokiaľ žalobca tvrdil, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel od združenia k tomuto tvrdeniu s prihliadnutím na ustanovenie § 2 zákona č. 1/1993 Z.z. nemožno priznať právnu relevanciu. O prípadných v dôvodoch, prečo je zmluva bezúročná bezpoplatková vzhľadom na nevyvrátiteľnú právnu domnienku znalosti právnych predpisov mala žalobca podľa ustanovenia § 2 zákona č. 1/1993 Z.z. vedomosť už pri podpise zmluvy o úvere. Rovnako mala vedomosť už pri podpise úverovej zmluvy o tom kto je veriteľom zo zmluvy a o tom komu a kedy jednotlivé splátky úveru spláca. Žalobca od združenia získal iba vedomosť o právnom posúdení veci, čo však nemožno stotožniť s dozvedením sa rozhodujúcich skutkových okolností, pre účely zistenia vzniku bezdôvodného obohatenia (právny zástupca vo veci ani nenavrhol vypočítať samotného žalobcu pre dôslednejšie preukázanie ním tvrdených skutočností). Vyššie uvedené znamená, že mal vedomosť o skutkových okolnostiach a samotné oboznámenie s právnym posúdením nemalo vplyv na subjektívnu lehotu. Na základe týchto skutočností súd uzatvára, že subjektívna lehota na vydanie prípadného bezdôvodného obohatenia začala plynúť zaplatením príslušnej splátky úveru nad rámec zákonom ustanovenej povinnosti a pretože žalobca

poslednú splátku úveru zaplatil dňa 17.9.2011 subjektívna dvojročná premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia uplynula najneskôr dňa 18.9. 2013, žaloba bola podaná dňa 14. 10. 2016.

41. Pre úplnosť súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 143/2016, ktorý sa vyjadril k právnomu záveru Krajského súdu Banskej Bystrici č.k. 14Co/109/2014-236 zo dňa 23.9.2014, ohľadom momentu začatia plynutia premlčacej doby z právneho titulu prijatia bezdôvodného obohatenia, že je zásadné, kedy sa sťažovateľka preukázateľne mohla o bezdôvodnom obohatení žalovaného dozvedieť. Ústavný súd konštatoval, že tento právny záver krajského súdu nepovažuje za svojvoľný ani za prijatý v zjavnom omyle respektíve ako výsledok formalistického výkladu aplikovaných právnych noriem.

42. Vzhľadom na túto skutočnosť, že súd vyhodnotil ako dôvodnú námietku premlčania pre uplynutie subjektívnej premlčacej doby, posudzovanie dĺžky objektívnej premlčacej doby, a ani samotného nároku už nebolo právne relevantné.

43. Podľa § 251 zák. č. 160/2015 Z.z. civilného sporového poriadku trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

44. Podľa § 255 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z.z. civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania, podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

45. Podľa § 262 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z.z. civilného sporového poriadku o nároku náhrady trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

46. V danej právnej veci žalovaný bol v konaní plne úspešný preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania o výške trov sa však bude rozhodovať samostatným uznesením súdu prvej inštancie, ktoré vydal vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.